

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ІМЕНІ ІВАНА
БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК.4.5 «ПСИХОЛОГІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В СПОРТИВНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ»

Галузь знань: **А Освіта**
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність: **A7 Фізична культура і спорт**
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація **Фізична культура і спорт**
(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення: **факультет фізичної культури і спорту,
факультет післядипломної та заочної освіти**
(назва інституту, факультету, відділення)

рівень вищої освіти: **другий (магістерський) рівень**

ЛЬВІВ

Робоча програма з дисципліни «**Психологія менеджменту в спортивній організації**» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, що навчаються за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт.

Розробник програм: д.п.н., професор кафедри Криштанович С.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Педагогіки та психології від __.08.25р. протокол № 1

Завідувач кафедри, доцент

Соловйов В.Ф.

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань А Освіта	Нормативна	
Модуль - 1	Спеціальність А 7 Фізична культура і спорт	Рік підготовки:	
Змістових модулів		6-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		XI-й	-
Тижневих годин: для денної форми навчання згідно графіку проходження навчальних дисциплін	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський) – магістр	Лекції	
		14 год	-
		Практичні, семінарські	
		16 год	-
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Психологія менеджменту в спортивній організації» - є формування у студентів системи знань і практичних умінь щодо психологічних закономірностей управління в спортивних організаціях, розвитку професійних якостей менеджера та забезпечення ефективної комунікації і взаємодії у спортивному середовищі.

Основними завданнями дисципліни є:

1. Ознайомлення з теоретико-методологічними засадами психології менеджменту.
2. Розкриття психологічних механізмів управлінської діяльності у сфері спорту.
3. Вивчення соціально-психологічних процесів у спортивних колективах (групова динаміка, мотивація, конфлікти, лідерство).
4. Формування знань про психологічні особливості керівника та підлеглих у системі спортивного менеджменту.
5. Розвиток навичок конструктивної комунікації та прийняття управлінських рішень.
6. Опанування методів психологічної діагностики та регуляції управлінських процесів.
7. Вироблення вмій керування емоційними станами, профілактики стресів та конфліктів у професійній діяльності.
8. Виховання лідерських якостей, відповідальності та етичних стандартів у діяльності менеджера спорту.

Міждисциплінарні зв'язки: «Стратегічний менеджмент у ФКіС», «Маркетинг спортивних подій», «Менеджмент у спорті», «Професійна майстерність тренера».

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні оволодіти запланованими компетентностями та програмними результатами навчання.

Загальні компетентності:

- ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні компетентності:

СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК12. Здатність організовувати роботу та здійснювати управління діяльністю ДЮСШ, СДЮСШОР, ШВСМ спортивних, спортивнооздоровчих та оздоровчо-рекреаційних клубів.

Програмні результати навчання:

ПР2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

ПР4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПР8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

ПР12. Приймати ефективні рішення та діяти на засадах деонтології в контексті професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль. «Психологія менеджменту в спортивній організації»

Тема 1. Психологія менеджменту: концептуальні засади

Психосоціальні тенденції сучасного розвитку спортивної організації. Методологічні основи психології менеджменту. Еволюція психолого-управлінської думки

Тема 2. Психологічні особливості особистості менеджера

Поняття про психологічну готовність до менеджменту. Мотиваційний компонент психологічної готовності до менеджменту. Когнітивний компонент психологічної готовності до менеджменту. Операційний компонент психологічної готовності до менеджменту. Особистісний компонент психологічної готовності до менеджменту.

Тема 3. Психічне здоров'я в системі менеджменту спортивної організації

Психічне здоров'я як чинник ефективної діяльності. Стрес та його вплив на працездатність. Самоменеджмент психічного здоров'я.

Тема 4. Психологічні основи управлінських функцій менеджера.

Психологічний зміст функцій управління. Психосоціологічні особливості стратегічної функції. Виробничі функції та уміння менеджера, що передбачають психолого-управлінські компетентності

Тема 5. Ефективність керівництва управлінського персоналу. Соціальні ролі персоналу організації (самостійне вивчення).

Поняття про керівництво. Стилі керівництва. Індивідуальний стиль керівництва. Фактори, які впливають на стиль керівництва. Поняття про соціальні позиції та соціальні ролі.

Тема 6. Психологія командотворення в спортивній організації.

Організаційні особливості структури трудового колективу. Соціально-психологічний клімат в організації. Груповий потенціал: пошук синергії.

Тема 7. Психологія ділового спілкування.

Ефективна комунікація – основа успіху у діловому спілкуванні. Інтерактивний рівень спілкування. Перцептивний рівень спілкування.

Тема 8. Психологія управління конфліктами.

Типологія конфліктів. Врегулювання конфліктів: стратегія та тактика. Тривала готовність до безконфліктного спілкування.

Тема 9. Психологічні контексти інноваційної, комунікативної, мотиваційної діяльності менеджера (самостійне вивчення).

Управління нововведеннями (змiнами). Психологічний контекст комунікації. Психологічні засоби у системі мотивації та стимулювання праці

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1 «Психологія менеджменту в спортивній організації»													
Тема 1. Психологія менеджменту: концептуальні засади	10	2		2		6							
Тема 2. Психологічні особливості особистості менеджера	10	2		2		6							
Тема 3. Психічне здоров'я в системі менеджменту спортивної організації	10	2		2									
Тема 4. Психологічні основи управлінських функцій менеджера.	10	2		2									
Тема 5. Ефективність керівництва управлінського персоналу. Соціальні ролі персоналу організації	10	-		1		9							
Тема 6. Психологія командотворення в спортивній організації	10	2		1		7							
Тема 7. Психологія ділового	10	2		2		6							

спілкування												
Тема 8. Психологія управління конфліктами	10	2		2		6						
Тема 9. Психологічні контексти інноваційної, комунікативної, мотиваційної діяльності менеджера	10	-		2		8						
Усього годин	90	14		16		60						

**5. Теми практичних занять
(не передбачено)**

6. Теми лабораторних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		стаціонар	заочний
1	Тема 1. Психологія менеджменту: концептуальні засади	2	
2	Тема 2. Психологічні особливості особистості менеджера	2	
3	Тема 3. Психічне здоров'я в системі менеджменту спортивної організації	2	
4	Тема 4. Психологічні основи управлінських функцій менеджера.	2	
5	Тема 5. Ефективність керівництва управлінського персоналу. Соціальні ролі персоналу організації	1	
6	Тема 6. Психологія командотворення в спортивній організації	1	
7	Тема 7. Психологія ділового спілкування	2	
8	Тема 8. Психологія управління конфліктами	2	
9	Тема 9. Психологічні контексти інноваційної, комунікативної, мотиваційної діяльності менеджера	2	
Разом:		16	

7. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		стаціонар	заочний
1	Тема 1. Психологія менеджменту: концептуальні засади	6	
2	Тема 2. Психологічні особливості особистості менеджера	6	
3	Тема 3. Психічне здоров'я в системі менеджменту спортивної організації	6	
4	Тема 4. Психологічні основи управлінських функцій менеджера.	6	
5	Тема 5. Ефективність керівництва управлінського персоналу. Соціальні ролі персоналу організації	9	
6	Тема 6. Психологія командотворення в спортивній організації	7	
7	Тема 7. Психологія ділового спілкування	6	
8	Тема 8. Психологія управління конфліктами	6	
9	Тема 9. Психологічні контексти інноваційної, комунікативної, мотиваційної діяльності менеджера	8	
Разом:		60	

**8. Індивідуальні завдання
(для студентів, які навчаються за графіком сприяння)**

- **Матеріали самопідготовки;**

- **Самостійні роботи:**

1. Наявність конспекту лекцій.
2. Виконання одного індивідуального завдання та 2 творчих робіт.
3. Усний опис стадій розвитку людини в бізнесі.
4. Відповідь на питання зі списку для підсумкового контролю (за вибором).
5. Наведіть приклади, як проявляються Ваші власні підприємницькі якості.
6. Наведіть приклади, як проявляються Ваші власні управлінські якості.
7. Зробіть порівняльну характеристику психологічних особливостей підприємця та менеджера.

8. Опишіть особливості типів взаємодії конкурентів та партнерів у бізнесі.

9. Як розвивати власну впевненість в собі в діловому спілкуванні?

- **Індивідуальні завдання (теми рефератів)**

1. Психологія управління мультикультурними спортивними командами.
2. Психологічні аспекти використання технологій у спортивному менеджменті.
3. Психологія спортивного фаната та її вплив на управлінські рішення.
4. Використання спортивної психології для підвищення ефективності роботи адміністративного персоналу в спортивній організації.
5. Психологія переговорного процесу в спортивному менеджменті: від укладання контрактів до трансферів гравців.
6. Психологічний аналіз впливу соціальних медіа на імідж спортивного менеджера та команди.

Творча робота №1: «Вплив емоційного інтелекту на ефективність спортивного менеджера».

Творча робота №2: «Психологія управління конфліктами в спортивній команді: кейс-метод» (Кейс-приклад: «Конфлікт між лідерами»)

9. Методи навчання

1. Самостійна робота студентів:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, тощо);
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни;
- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки;
- підготовка до усіх видів контролю (іспиту, заліку тощо).

2. Словесні методи: лекція, обговорення, бесіда.

3. Наочні методи: демонстрація слайдів, фільмів.

10. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування, виконання завдань до семінарських занять.

2. Перевірка завдань для самостійної роботи.

3. Перевірка завдань практичних занять.

4. Тестування.

Підсумковий контроль – залік.

Залікові вимоги

1. Поняття «психологія менеджменту». Об'єкт, предмет та основні завдання психології менеджменту.

2. Міждисциплінарний характер психолого-менеджерського знання.

3. Психологічні фактори, що зумовлюють ефективність праці менеджерів.

4. Сучасна філософія організації, яка спрямована на створення позитивного образу організації у зовнішньому середовищі.

5. Еволюція психолого-управлінської думки.

6. Японський варіант використання теорії людських взаємин пов'язаний із колективістським методом.

7. Поняття про психологічну готовність до менеджменту.

8. Поняття про психологічну готовність менеджера до управлінської діяльності.
9. Структура мотиваційного компонента психологічної готовності до менеджменту.
10. Група загальноуправлінських знань, які необхідні менеджеру для здійснення управлінської діяльності.
11. Організаційно-регулятивні уміння та навички менеджера.
12. Психолого-управлінські уміння та навички менеджера.
13. Особистісний компонент психологічної готовності до менеджменту.
14. Психічне здоров'я як чинник ефективної діяльності.
15. Детальний портрет психічно здорової особистості (А. Маслоу).
16. Поняття стресу та його впливу на працездатність.
17. Причини виникнення стресу.
18. Поняття самооцінки, її структура.
19. Саморегуляція менеджера.
20. Способи психологічного захисту.
21. Ефективні техніки для вміння запобігти стресу.
22. Психологічний зміст функцій управління.
23. Психологічний контекст процесу менеджменту представницьких, організаційних, адміністративних і контролюючих функцій.
24. Психосоціологічні особливості стратегічної функції.
25. Алгоритм розроблення та прийняття управлінського рішення.
26. Виробничі функції та уміння менеджера, що передбачають психолого-управлінські компетентності.
27. Поняття про керівництво. Стилi керівництва
28. Характеристика основних стилів керівництва: демократичний, авторитарний, ліберальний.
29. Індивідуальний стиль керівництва.
30. Фактори, які впливають на стиль керівництва.
31. Поняття про соціальні позиції та зміст соціальних ролей а організації.
32. Ефективність виконання соціальних ролей працівниками організацій.
33. Особливості виконання функціонально-професійних ролей працівниками.
34. Організаційні особливості структури трудового колективу.
35. Формальні групи в організації.
36. Психологічним механізмом згуртування людей у неформальні групи.
37. Соціально-психологічний клімат в організації.
38. Найважливіші ознаки позитивного соціально-психологічного клімату у трудовому колективі.
39. Поняття групового потенціалу та його елементи.
40. Феномен команди, як типу трудового колективу.
41. Сутність поняття «ділове спілкування».
42. Комунікативна компетентність менеджера.
43. Критерії ефективності комунікації та правила побудови ефективної комунікації.
44. Інтерактивний рівень спілкування.
45. Залежність між моделлю поведінки людини і станом її психіки (Е. Берн).
46. Перцептивний рівень спілкування.
47. Невербальне спілкування та невербальні сигнали підтримки спілкування.
48. Поняття конфлікт та його типологія.
49. Класифікації конфліктів в організаціях.
50. Врегулювання конфліктів: стратегія й тактика.
51. Розробка картографії конфлікту.
52. Стилi поведінки менеджера у конфлікті.
53. Психологічні прийоми приглушення конфлікту.
54. Компоненти готовності до безконфліктного спілкування.
55. Сутність процесу інновації.
56. Реінжиніринг організацій.

57. Психологічні стани опору запровадженню змін.
 58. Ефективні методи подолання опору змінам.
 59. Психологічний контекст комунікації.
 60. Психологічні засоби у системі мотивації та стимулювання праці.

11. Розподіл балів за видами контролів

Виконання	Завдання	К-сть балів, мах	Загальна к-сть балів	
			Обов'язково	мах
Обов'язково	Творча робота №1: «Вплив емоційного інтелекту на ефективність спортивного менеджера».	5	61	100
Обов'язково	Творча робота №2: «Психологія управління конфліктами в спортивній команді: кейс-метод» (Кейс-приклад: «Конфлікт між лідерами»)	5		
Обов'язково	Підсумкове тестування	50		
Опціонально	Активне навчання (відповіді, участь у дискусії, виконання завдань до семінарських занять).	40		
Обов'язково	Залік		100	

Розподіл балів, які отримують магістранти, які навчаються за індивідуальним планом-графіком

Виконання	Завдання	К-сть балів, мах	Загальна к-сть балів	
			Обов'язково	мах
Обов'язково	Творча робота №1: «Вплив емоційного інтелекту на ефективність спортивного менеджера».	5	61	100
Обов'язково	Творча робота №2: «Психологія управління конфліктами в спортивній команді: кейс-метод» (Кейс-приклад: «Конфлікт між лідерами»)	5		
Обов'язково	Підсумкове тестування	50		
Опціонально	Активне навчання (відповіді, участь у дискусії, виконання завдань до семінарських занять).	40		
Обов'язково	Залік		100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D		
60 - 63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35 - 59	F_X	незадовільно з можливістю повторного складання	
0 - 34	F	незадовільно з	

		обов'язковим повторним вивченням дисципліни	обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--	--	---	---

12. Методичне забезпечення

Теми та короткий зміст семінарських занять

Тема 1. Психологія менеджменту: концептуальні засади

I. Теоретична частина.

1. Психосоціальні тенденції сучасного розвитку спортивної організації
 2. Модель організаційного розвитку (Л. Грейнер)
 3. Методологічні основи психології менеджменту
 4. об'єкт та предмет менеджменту як сукупність чинників, що утворюють систему менеджменту в спортивній організації. Основні психологічні особливості управлінської діяльності.
 5. Психологія менеджменту як галузь психології. Основні напрямки наукових досліджень з психології менеджменту.
 6. Еволюція психолого-управлінської думки.
 7. Школа «наукового управління» (Ф. Тейлор).
 8. Адміністративна школа менеджменту (А. Файоль).
 9. Школа «людських взаємин».
- II. Перевірка виконання самостійної роботи.
- III. Навчальна дискусія.

Тема 2. Психологічні особливості особистості менеджера

I. Теоретична частина.

1. Поняття про психологічну готовність до менеджменту.
2. Мотиваційний компонент психологічної готовності до менеджменту.
3. Когнітивний компонент психологічної готовності до менеджменту.
4. Операційний компонент психологічної готовності до менеджменту.
5. Особистісний компонент психологічної готовності до менеджменту.
6. Виявити різні підходи до психологічної структури особистості. Ознайомитися із типологією особистості.
7. Ознайомитися із класифікацією груп за їх видами та цілями діяльності. У чому полягає психологічна сутність соціальної організації.
8. Ознайомитися із стадіями розвитку групи та управлінням груповою динамікою. Охарактеризувати особливості стадії формування, стадії вибуху невдоволення, стадії вироблення норм та стадією виконання завдання.
9. Виявити зв'язок між функціями ефективної групи та соціальними ролями її членів.
10. Виявити вплив неформальних груп на роботу організації. Які причини вступу працівників у неформальну організацію?
11. Чим характеризується вплив неформальних груп на роботу організації?

- II. Перевірка виконання самостійної роботи.
- III. Навчальна дискусія.

Тема 3. Психічне здоров'я в системі менеджменту спортивної організації

I. Теоретична частина.

1. Психічне здоров'я як чинник ефективної діяльності.
 2. Сучасні підходи до проблем оптимізму, життєстійкості, автономії. Оптимізм і успішність в управлінській діяльності.
 3. Життєстійкість в психології стресу. Розуміння особистісної автономії в теорії самодетермінації (Е. Десі, Р. Рюан). Самоефективність.
 4. Психологічне благополуччя і здоров'я особистості.
 5. Включеність в управлінську діяльність (М. Чиксентмігаї).
 6. Самоменеджмент психічного здоров'я.
 7. Способи психологічного захисту (за З. Фройдом).
- II. Перевірка виконання самостійної роботи.
- III. Навчальна дискусія.

Творча робота №1: «Вплив емоційного інтелекту на ефективність спортивного менеджера».

Метою творчої роботи є не просто переказ теоретичного матеріалу, а його аналіз, осмислення та застосування на практиці в контексті психології менеджменту в спортивній організації.

Алгоритм виконання

Виконання творчої роботи можна розбити на декілька послідовних кроків:

1. Формулювання мети та завдань: сформулюйте, що саме ви хочете дослідити в рамках теми.

2. Збір та аналіз інформації: ознайомтеся з науковою літературою, статтями, аналітичними матеріалами та кейсами, пов'язаними з обраною темою. Важливо використовувати достовірні джерела.

3. Складання плану роботи: розділіть роботу на логічні частини:

– Вступ: обґрунтування актуальності теми, визначення мети та завдань.

– Основна частина: розкриття теоретичних аспектів теми. Ця частина може бути структурована у вигляді підрозділів.

– Практична частина: найважливіша частина творчої роботи. Тут потрібно навести конкретний приклад або кейс, пов'язаний зі спортом, та проаналізувати його з точки зору психології.

– Висновок: підведення підсумків, узагальнення отриманих результатів та формулювання власних висновків.

– Список використаних джерел: оформлення посилань на використану літературу.

4. Написання та оформлення: дотримуйтеся академічного стилю. Використовуйте чітку та логічну структуру. Перевірте роботу на наявність граматичних та стилістичних помилок.

5. Презентація (за потреби): підготуйте коротку презентацію, щоб представити свої ключові ідеї. Це допоможе вам краще систематизувати матеріал та підготуватися до обговорення.

Тема 4. Психологічні основи управлінських функцій менеджера.

I. Теоретична частина.

1. У чому полягає особливість діяльності сучасного менеджера в спортивній організації? Проаналізувати основні управлінські функції сучасного менеджера.

2. Психологічний зміст функцій управління.

3. Психосоціологічні особливості стратегічної функції.

4. Психолого-управлінські компетентності менеджера.

5. Виробничі функції та уміння менеджера, що передбачають психолого-управлінські компетентності.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Тема 5. Ефективність керівництва управлінського персоналу. Соціальні ролі персоналу організації (самостійне вивчення)

I. Теоретична частина.

6. З'ясувати, від яких параметрів залежить успіх управлінської діяльності менеджера в спортивній організації.

7. Визначити перелік загальних і спеціальних якостей успішного менеджера в спортивній організації.

8. Виявити, у чому полягає професійна компетентність керівника.

9. Ознайомитися із основними теоріями лідерства: теорією рис, ситуаційною теорією, синтетичною теорією лідерства.

10. Довести взаємозв'язок змінних, які впливають на реалізацію керівником лідерської ролі: психологічних якостей лідера, якості підлеглих та характеру ситуації, у якій реалізується лідерство.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Тема 6. Психологія командотворення в спортивній організації

I. Теоретична частина.

1. Які завдання повинен ставити перед собою керівник при відборі кадрів? Виявити психологічні риси особистості, що впливають на її включення в організацію. Ознайомитися із їх визначенням.

2. Вивчити, як впливає поєднання рис особистості на прогноз її місця в організації. Типологія особистості працівника в системі «вправність – ініціативність», «комунікабельність – ініціативність», «вправність – комунікабельність».

3. Вивчити умови ефективності прийняття групового рішення. Як впливають характеристики членів групи ефективності управлінського рішення?

4. Ознайомитися із типами підлеглих (за Е. Шостромом).

5. Вивчити види і типи команд. Охарактеризувати основні моделі команд.

6. Порівняти завдання багатофункціональної команди із завданнями бізнес-команди та команди пошуку і порятунку.

7. Охарактеризувати показники оцінки ефективності команди.

8. З яких етапів складається діяльність керівника у процесі створення команд? Виявити умови формування ефективної команди.

9. Виявити суть методів, які може використовувати керівник для здійснення команди: метод катарсису, метод каталізації, метод конфронтації, метод рекомендацій, метод теоретичного обґрунтування.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Тема 7. Психологія ділового спілкування

I. Теоретична частина.

1. Вивчити структуру та види спілкування. У чому полягає зміст, мета і засоби спілкування.

2. Виявити особливості управлінського спілкування. Назвати основні функції управлінського спілкування. У чому полягає їх роль?

3. Розкрити психологічний зміст механізмів «тонкого настроювання»: ідентифікації, емпатії, атракції, рефлексії, каузальної атрибуції.

4. Визначити роль засобів невербального спілкування у процесі обміну інформацією.

5. Виявити психологічні особливості спілкування керівника з підлеглими. Познайомитися із змістом комунікативних бар'єрів у процесі спілкування: «авторитет», «запобігання», «нерозуміння».

6. Виявити прийоми, які може використовувати керівник для привернення уваги у процесі спілкування.

7. Умови ефективної взаємодії в управлінському спілкуванні. Сітка Томаса–Кілмана. Теорія трансактного аналізу.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Тема 8. Психологія управління конфліктами

I. Теоретична частина.

1. Типологія конфліктів.

2. Ділові конфлікти в організації

3. Управлінські конфлікти та їх вирішення

4. Конфлікт: ознаки і причини.

5. Етапи і динаміка конфлікту.

6. Врегулювання конфліктів: стратегія та тактика.

7. Поняття «ціна конфлікту» і «ціна виходу з конфлікту».

8. Стратегія взаємного виграшу.

9. Прийоми комунікації в ситуації конфлікту.

10. Тривала готовність до безконфліктного спілкування.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Творча робота №2: «Психологія управління конфліктами в спортивній команді: кейс-метод» (Кейс-приклад: «Конфлікт між лідерами»)

Метою творчої роботи є не просто переказ теоретичного матеріалу, а його аналіз, осмислення та застосування на практиці в контексті психології менеджменту в спортивній організації.

Алгоритм виконання

Виконання творчої роботи можна розбити на декілька послідовних кроків:

6. Формулювання мети та завдань: сформулюйте, що саме ви хочете дослідити в рамках теми.

7. Збір та аналіз інформації: ознайомтеся з науковою літературою, статтями, аналітичними матеріалами та кейсами, пов'язаними з обраною темою. Важливо використовувати достовірні джерела.

8. Складання плану роботи: розділіть роботу на логічні частини:

– Вступ: обґрунтування актуальності теми, визначення мети та завдань.

– Основна частина: розкриття теоретичних аспектів теми. Ця частина може бути структурована у вигляді підрозділів.

– Практична частина: найважливіша частина творчої роботи. Тут потрібно навести конкретний приклад або кейс, пов'язаний зі спортом, та проаналізувати його з точки зору психології.

– Висновок: підведення підсумків, узагальнення отриманих результатів та формулювання власних висновків.

– Список використаних джерел: оформлення посилань на використану літературу.

9. Написання та оформлення: дотримуйтеся академічного стилю. Використовуйте чітку та логічну структуру. Перевірте роботу на наявність граматичних та стилістичних помилок.

10. Презентація (за потреби): підготуйте коротку презентацію, щоб представити свої ключові ідеї. Це допоможе вам краще систематизувати матеріал та підготуватися до обговорення.

Тема 9. Психологічні контексти інноваційної, комунікативної, мотиваційної діяльності менеджера

I. Теоретична частина.

1. Управління нововведеннями (змiнами).

2. Психологічні проблеми/перешкоди процесу та результату нововведень в організації

3. Подолання психологічних бар'єрів в процесі впровадження інновацій. Ефективні методи подолання опору змін.

4. Психологічний контекст комунікації.

5. Досьє фірми. Характеристики, які повинні бути включені.

6. Психологічні засоби у системі мотивації та стимулювання праці

7. Класифікація чинників стимулювання і мотивації праці відповідно формування потреб.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

13. Рекомендована література

Основна:

1. Батрин Н. В. Psychology of management = Психологія менеджменту: посіб. для студ. вищ. навч. закл. екон. спец. : англ. мовою. Т.: Лібра Терра, 2008. 84 с.

2. Берн Е. Ігри, у які грають люди. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. 256 с.

3. Гоулман Д. Емоційний інтелект у бізнесі. Харків.: Vivat. 2021, 528 с.

4. Даймонд Дж. Переворот. Зламні моменти в країнах, що переживають кризу; [пер. с англ. В. Горбатько]. К.: Вид. група КМ-БУКС, 2019. 464 с.

5. Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П. Психологія конфлікту : навч. посіб. Київ : Каравела, 2017. 304 с.

6. Друкер П. Ефективний керівник; [пер. с англ. Р. Макової]. К.: Вид. група КМ-БУКС, 2018. 248 с.

7. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Теорія та практика психологічних тренінгів. К.- Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 209 с.

8. Калениченко Р. А., Харіна О. Є., Доценко К. М. Основи психології та конфліктології для фахової підготовки економістів : навч. посіб. Ірпінь, 2016. 308 с.
9. Карамушка Л. М. Технології роботи організаційних психологів. Київ: Видавництво: ІНКОС, 2005. 366 с.
10. Карамушка Л. М., Ткалич М. Г. Самоактуалізація менеджерів у професійно-управлінській діяльності (на матеріалі діяльності комерційних організацій): монографія. Київ – Запоріжжя: Просвіта, 2009. 260 с.
11. Криштанович С.В. (2020). Педагогічний експеримент формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту за інформаційно-когнітивним критерієм у закладах вищої освіти. Гірська школа Українських Карпат, № 22, С. 116-121 http://nbuv.gov.ua/UJRN/gasuk_2020_22_24
12. Криштанович С.В. Спортивний менеджмент : навч. посіб. / Львів :ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. 208 с.
13. Криштанович С.В. Формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту: теорія та методика: монографія. Дрогобич: ТЗОВ Трек-ЛТД; 2020. 462 с.
14. Олійник Н.А., Войтенко С.М. Психологічні особливості спортивної діяльності: Монографія. Вінниця: ВНАУ, 2020. 240 с.
15. Психологія конфлікту: комплекс навч.-метод. забезпечення підготовки бакалаврів всіх спеціальностей / Укл.: М. О. Кононець. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2017. 48 с.
16. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.030103 «Практична психологія» / укладач О.С. Юрков. – Мукачево: МДУ, 2017. 179 с.
17. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія : підручник. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. 320 с.
18. Сивогракова З. А., Алексеєнко Н. В. Психологія конфліктів. Соціально-психологічний вимір управління конфліктами: Конспект лекції. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 52 с.
19. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій (для студентів спеціальності 8.14010101 «Готельна і ресторанна справа») / Г. Г. Фесенко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2013. 132 с
20. Чернявська Т. П. Актуальна психологія менеджменту : метод. рек. до курсу для магістрів (другого рівня вищої освіти) спец. 073 «Менеджмент» / Т. П. Чернявська. – Одеса : Одес. нац. ун-т імені І.І. Мечникова, 2022. 33 с.
21. Штифурак В. Є. Психологія управління та конфліктологія : навч. посіб. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 252 с.

Додаткова

22. Kryshtanovych, S., Bezena, I., Hoi, N., Kaminska, O., & Partyko, N. (2021). Modelling the assessment of influence of institutional factors on the learning process of future business managers. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 43(3), 363–372. <https://doi.org/10.15544/mts.2021.33> Retrieved from <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2352>
23. Kryshtanovych, S., Gutsulyak, V., Huzii, I., Helzhynska, T., & Shepichak, V. (2021). Modeling the process of risk management response to the negative impact of risks as the basis for ensuring economic security. *Business, Management and Economics Engineering*, 19(2), 289-302. <https://doi.org/10.3846/bmee.2021.14798>
24. Kryshtanovych, S., Horoshko, V., Pasko, O., Prudka, L., & Grynyk, I. (2021). Distance Work with the Preparation of Future Managers of Physical Culture in the Conditions of a Post-Pandemic Society. *Postmodern Openings*, 12(4), 305-315. <https://doi.org/10.18662/po/12.4/377>
25. Kryshtanovych, S., Prystupa, Y., Pasko, O., Prudka, L., & Matiienko, T. (2021). Research of the system of formation of professional competence of future managers of physical culture. *Laplace in Journal*, 7(3C), p.286-291. <https://doi.org/10.24115/S2446-6220202173C1620p.286-291>
26. Svitlana Kryshtanovych, Nataliia Pavlenchyk, Anatolii Pavlenchyk, Mirosлав Kryshtanovych and Olha Romanchuk. Training Professional Competence of Physical Culture and Sports Managers.

35th IBIMA Conference. URL: <https://ibima.org/accepted-paper/training-professional-competence-of-physical-culture-and-sports-managers/>

27. Yevhen Prystupa, Svitlana Kryshchanovych, Myroslava Danylevych, Ihor Lapychak, Myroslav Kryshchanovych, Petro Sikorskyi, Podolyak, Z., Volodymyr Basarab. (2020). Features of formation the professional competence of future managers of physical culture and sports. *Journal of Physical Education and Sport* ® (JPES), Vol 20 (Supplement issue 1), Art 64 pp 441 – 446, 2online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 DOI:10.7752/jpes.2020.s1064

28. Алексеєнко Н. В. Конфліктологічна компетентність майбутнього інженера: теорія і практика. Директор школи, ліцею, гімназії : Всеукраїнський науково-практичний журнал. Спец. тематич. вип. «Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання». Київ : Гнозис, 2019. № 2. Том I (24). С. 181-190.

29. Афанасьєв М. В., Шемаєва Л. Г., Верлока В. С. Основи менеджменту: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / За ред. М. В. Афанасьєва. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2003. 484 с.

30. Буткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 456 с.

31. Галаган В. Я., Орлов В. Ф., Отич О. М. Конфліктологія : конспект лекцій для підготовки магістрів усіх форм навчання. Київ : ДЕДУТ, 2008. 293 с.

32. Грицюк К. Чому виникають конфлікти? Психолог. 2007. № 25-27. С. 78-79.

33. Дзвінчук Д.І. Психологічні основи ефективного управління. Київ : ЗАТ «НІЧЛАВА». 2000. 280 с.

34. Довгань П. Службові конфлікти та інтриги: різні види службових конфліктів / П. Довгань // Вісник Української Академії державного управління при Президенті України. 2001. № 2. С. 403–413.

35. Дороніна М.С., Григоренко А.М. Психологія управління, частина 2.: Навчальний посібник. Харків, Вид. ХДЕУ, 2000. 96 с.

36. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 456 с.

37. Карамушка Л.М., Дзюба Т.М. Психологія управління конфліктами в організації (на матеріалі діяльності освітніх організацій): Монографія. Київ. Полтава, 2009. 268 с

38. Коваленко Д. В. Конфліктологія : навч. посіб. Харків : Точка, 2012. 221 с.

39. Котлова Л. О. Психологія конфлікту: курс лекцій. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 112 с.

40. Крушельницька О.В., Мельничук Д.П. Управління персоналом: Навч. посіб. Київ : Кондор, 2003. 453 с.

41. Кулініч І.О. Психологія управління: Курс лекцій. Львів : ВПВ ЛВЦНТЕІ, 2006. 126 с.

42. Ложкін Г. В., Пов'якель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика. Київ : Професіонал, 2006. 416 с.

43. Ложкін Г.В., Спасенников В. В., Комаровська В.Л. Економічна психологія: Навч. посіб. Київ : ВД "Професіонал", 2004. 304 с.

44. Мельник Л.П. Психологія управління: Курс лекцій. – 2-ге вид., стереотип. Київ : МАУП, 2002. 176 с.

45. Орбан-Лембрик Л.Е. Основи психології управління: Монографія. Івано-Франківськ: Плай, 2002. 426 с.

46. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. Київ : Академвидав, 2003. 568 с.

47. Орлов В. Ф., Отич О. М., Фурса О. О. Психологія конфлікту : навч.-метод. посіб. для підготовки магістрів усіх форм навчання. Київ : ДЕДУТ, 2008. 422 с.

48. Пачковський Ю.Ф. Психологія підприємництва. Київ : Каравела, 2006. 408 с.

49. Савельєва В.С. Психологія управління: Навчальний посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2005. 320 с.

50. Савчин М. Соціальна психологія. Дрогобич: Відродження, 2000. 274 с.

51. Савчин М., Зимянський А. Психологія управління: тексти лекцій. Дрогобич : РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2009. 293 с.

52. Савчук Л.М., Бутенко Н.Ю., Власова А.М. та ін. Організаційна поведінка: Навч.-метод, посіб. для самост. вивч. дисц. Київ : КНЕУ, 2001. 249 с.
53. Слободянюк, А. В. Психологія управління та конфліктологія : навчальний посібник для практичних та семінарських занять / А. В. Слободянюк, Н. О. Андрущенко. Вінниця : ВНТУ, 2010. 120 с.
54. Фесенко Г. Г. Психологія управління та конфліктологія: Конспект лекцій (для студентів спеціальності 8.14010101 «Готельна і ресторанна справа») / Г. Г. Фесенко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2013. 132 с.
55. Хміль Ф. І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Академвидав, 2006. 488 с.
56. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 664 с.
57. Хоронжий А.Г. Основи соціального управління: Навч. посіб. Львів: Магнолія Плюс, 2006. 220 с.

Інформаційні ресурси мережі інтернет

58. Безкоштовний консультаційно-інформаційний тур / Центр управління персоналом. – Режим доступу: <http://center-personal.livejournal.com/82837.html>
59. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
60. Психологія управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/reports/psychology/10080/>.
61. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
62. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник [Електронний ресурс] / Є. Б. Тихомирова, С. Р. Постоловський. – Суми : Університетська книга”, 2008. – 240 с. – Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Ubeyvolk/0008960.pdf>